

*Гулько Дар'я Вадимівна,
Національний університет «Острозька академія»*

МЕТОДИ ВИВЧЕННЯ ЛЕКСИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Головним показником знань іноземної мови є лексичні навички, тобто вивчення і засвоєння слів. Успішність вивчення будь-якої мови базується на успішності вивчення і подальшого застосування мовних одиниць. Таким чином, саме лексичні навички слід розглядати як важливий і невід'ємний компонент змісту навчання іноземної мови, а їх формування саме і є метою навчання лексичного матеріалу.

Розширення та дослідження поняття методики вивчення лексики англійської мови завжди було одним з пріоритетних напрямів дослідження вітчизняних мовознавців. Метою таких досліджень була класифікація та систематизація методів та підходів найбільш успішного засвоєння лексики як першочергового компонента вивчення мови.

Актуальність роботи полягає у важливості методичного вивчення лексики як успішного і результативного підходу до вивчення мови, в той час як знання англійської мови відіграють ключову роль в житті і діяльності сучасної людини.

Метою дослідження є вивчення і аналіз методів вивчення лексичних одиниць англійської мови.

Об'єктом дослідження є лексика англійської мови.

Предметом дослідження є методи вивчення лексики англійської мови.

Мета та предмет дослідження вимагають вирішення наступних завдань:

- визначення поняття лексичних навичок та їх видів;
- етапи засвоєння лексики англійської мови;
- основні типи вправ на вивчення лексики.

Методом дослідження був обраний системний принцип, а саме структурно-функціональний підхід.

Дослідженням питання методики вивчення лексики іноземної мови займалося багато вітчизняних мовознавців, а саме С. Ю. Ніколаєва, Л. В. Банкевич, В. А. Бухбиндер, О. І. Вишневський .

Постановка проблеми. Лексичний аспект спілкування має певні особливості, одні полегшують його засвоєння, інші – ускладнюють. До перших відносять зв’язок лексики зі змістом комунікації, до других – невичерпний запас лексики будь-якої мови [3: 92]. Саме тому вивчення лексичного матеріалу вимагає систематизованого, а не хаотичного підходу.

За визначенням С.Ф. Шатілова, “лексичні мовленнєві навички – це навички інтуїтивно-правильного утворення, вживання і розуміння іншомовної лексики на основі мовленнєвих лексичних зв’язків між слухо-мовленнєвомоторною і графічною формами слова і його значенням, а також зв’язків між словами іноземної мови” [4: 129].

Види лексичних навичок: правильне вживання мовленнєвих одиниць в говорінні та письмі, розпізнавання та розуміння активного і пасивного лексичних мінімумів при читанні та аудіюванні, відповідність припущення значень невідомих одиниць їх спражнім значенням і навички користування рідними видами словників [3: 94].

Лексичний мінімум – це мінімальна кількість вивчених та засвоєних слів іноземної мови. Розрізняють активний і пасивний лексичні мінімуми. Активний лексичний мінімум – це той лексичний матеріал, яким повинні користуватися для вираження своїх думок в усній та письмовій формі, а також розуміти думки інших людей при аудіюванні та читанні. Пасивний лексичний мінімум – це та лексика, яку мають розуміти лише при сприйманні чужих думок в усній формі (при аудіюванні) та письмовій формі (при читанні) [3: 93]. Для успішного вивчення лексичних одиниць слід відбирати лексичний мінімум який буде змістовою актуальним і відповідатиме цілям вивчення мови.

Активний і пасивний словникові запаси утворюють наявний словник (включає знайомі слова), який служить основою для формування потенційного словника (включає незнайомі слова, про значення яких читач або слухач може здогадатися при зустрічі з ними) [3: 94].

Етапи засвоєння лексики англійської мови: перший етап, це ознайомлення з новими лексичними одиницями. Цей процес починається з розкриття значення нових лексичних одиниць. Всі різноманітні способи цього процесу можна поділити на дві групи: перекладні і безперекладні (за допомогою контексту, ілюстрацій).

Другим етапом є автоматизація знань нових лексичних одиниць. При автоматизації знань нових слів слід передбачати заходи для зняття і подолання труднощів засвоєння різних лексичних одиниць [3: 95].

Основним типом вправ є рецептивно-репродуктивні й продуктивні умовно-комунікативні вправи, в яких особа сприймає зразок мовлення і виконує з ним певні дії (в усній або письмовій формі) згідно із створеною ситуацією мовлення, виконуючи такі види вправ: імітація, підстановка, завершення, розширення зразка мовлення; відповіді на різні типи запитань; самостійне вживання лексичних одиниць у фразі / реченні; об'єднання зразка мовлення у надфразові єдиноті – діалогічну та монологічну [2: 240].

Поряд з умовно-комунікативними, у процесі засвоєння лексичних одиниць, застосовуються також і некомунікативні вправи на засвоєння форми і значення лексичних одиниць та на засвоєння сполучуваності слів. Велике значення має тестування лексики.

Висновки.

Вивчення лексики іноземної мови є основою під час вивчення будь-якої мови. Загальним критерієм визначення рівня знань конкретної мови є багатство словникового запасу, як активного так і пасивного, яким володіє індивід. Таким чином, вивчення лексики є ключовим етапом вивчення мови. Засвоєння мовних одиниць не є простою справою і тому потребує багато зусиль та правильного підходу. У статті було визначено поняття лексичних навичок та їх видів, оглянуті етапи засвоєння лексики англійської мови, виділені типи вправ на вивчення лексики, як один з найефективніших методів вивчення мови.

Список літератури:

1. Настольная книга преподавателя иностранного языка / [Маслыко Е. А. Бабинская П. К., Будько А. Ф., Петрова С. И.]. – Минск.: Вышшая школа, 1996. – 522 с.
2. Немов Р. С. Психология: Учебник для студентов высших педагогических учебных заведений / Р.С.Немов – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 1999. – 608 с.
3. Ніколаєва С. Ю. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах / С. Ю. Ніколаєва – К.: Ленвіт, 1999. – 320 с.
4. Шатилов С. Ф. Методика обучения немецкому языку в средней школе / С.Ф. Шатилов –Л.: Просвещение, 1986. – 222 с.